

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผล
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 2

ธีระ เงินแก้ว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพ
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 2

ธีระ เงินแก้ว

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE RELATIONSHIP BETWEEN ADMINISTRATORS'
AUTHORITY EXERCISE AND BASIC EDUCATIONAL
INSTITUTIONS' EFFECTIVENESS IN
NAKHOSHAMMARAT SERVICE AREA OFFICE 2**

TEERA NGERNKAEW

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
Of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2010**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ผู้วิจัย นายธีระ เงินแก้ว

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.ประกอบ ใจมั่น)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหมม ทองชัย)

..... กรรมการ
(ดร.ประกอบ ใจมั่น)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

..... กรรมการ
(นายกริษา วีระพงศ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไว้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์พร สติถย์ภากิจกุล) (อาจารย์สมพงศ์ เหมือนเพชร)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 1 เดือน กันยายน พ.ศ.2553

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
ผู้วิจัย	นายธีระ เงินแก้ว
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ประธานอาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ประกอบ ใจมั่น
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาติตะกาศกุล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจกับประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 346 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (person product moment correlation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การใช้อำนาจของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้แก่ อำนาจการให้รางวัล อำนาจการบังคับ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจอ้างอิง และ อำนาจความเชี่ยวชาญ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้แก่ ด้านการปรับตัว ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ด้านการบูรณาการ ด้านการมีจิตมุ่งต่อองค์กร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
3. การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งการใช้อำนาจการบังคับมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลโดยรวมมากกว่าการใช้ อำนาจอย่างอื่น และการใช้อำนาจด้านการให้รางวัลมีความสัมพันธ์น้อยกว่าทุกอำนาจ

ABSTRACT

The Title	The Relationship between Administrations' Authority Exercise and Basic Education Institutions' Effectiveness in Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 2
The Author	Mr. Teera Ngerneaw
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Dr. Prakob Jaiman
Thesis Advisor	Professor Assistant Dr. Werayut Chatakan

The aims of the research were 1) to study administrations' authority exercise 2) to study education institutions' effectiveness 3) to study the relationship between administrations' authority exercise and basic education institutions' effectiveness. The samples in this research were 346 teachers in Nakhon Si Thammarat Educational Service Area office 2. The instruments used for data collection were rating scale questionnaires. The data were analyzed by basic statistics, percentage, mean (\bar{x}) standard deviation (S.D.) and person product moment correlation.

The results revealed that:

1. Administrations' authority exercise in Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 2 were rewarding, employing their leadership, employing lawful authority, referenting authority, and experting authority. They were at high level in overall image.

2. Educational institutions' effectiveness in Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 2 in the fields of adjustment, the achievement of organizations' objectives, integration, and the enthusiasm towards the organizations' were at high level.

3. Administrations' authority exercise had the relationship with the basic education institutions' effectiveness in Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 2 at the significant level of .01. Leadership authority exercise was more relevant to the effectiveness than others. Meanwhile the rewarding authority exercise was the least relationship of all authorities.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ ต้องกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของ ดร.ประกอบ ใจมั่น ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาตะกาญจน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษาและแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ ดร.นพรัตน์ ชัยเรื่อน นายเสนอ ทองจีน นายณรงค์ จงบุรี ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจ แก้ไข ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 4 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2 ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือและเก็บข้อมูลในการวิจัย ตลอดจนทั้งข้าราชการครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทุกท่านที่สละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดีเยี่ยมเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำไปใช้ในการวิจัย ได้อย่างถูกต้อง

ขอขอบคุณฝ่ายประสานงาน บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช ที่กรุณาอำนวยความสะดวก ขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมรุ่น “50” ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำสนับสนุน ให้คำปรึกษา รวมทั้งขอขอบคุณ คุณพ่อคุณแม่ และสมาชิกครอบครัวของข้าพเจ้า ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่คอยส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ธีระ เงินแก้ว

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้ ต้องกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของ ดร.ประกอบ ใจมั่น ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่คอยดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษา และแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ ดร.สุภาพ เต็มรัตน์ ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง นายเสนอ ทองจีน นายณรงค์ จงบุรี ผู้เชี่ยวชาญที่ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ ตรวจ แก้ไข ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือและเก็บข้อมูลในการวิจัย ตลอดจนข้าราชการครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทุกท่านที่สละเวลาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่งเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำไปใช้ในการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

ขอขอบคุณฝ่ายประสานงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช ที่กรุณาอำนวยความสะดวก ขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมรุ่น “50” ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือแนะนำสนับสนุน ให้คำปรึกษา รวมทั้งขอบคุณ คุณพ่อคุณแม่ และสมาชิกครอบครัวของข้าพเจ้า ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่คอยส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ธีระ เงินแก้ว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ประโยชน์ของการวิจัย.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้อ่านาจ.....	12
ประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	25
ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อ่านาจกับประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	34
ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากร.....	45
กลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือรวบรวมข้อมูล.....	46

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สัญลักษณ์ของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของข้าราชการครูในการใช้อำนาจของ ผู้บริหาร.....	54
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา.....	60
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างใช้อำนาจของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	64
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	67
วิธีดำเนินการวิจัย.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	68
การอภิปรายผลการวิจัย.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	89
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	90
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	92
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	100
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC).....	108
ประวัติผู้วิจัย.....	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษาในอำเภอในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2.....	46
2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิการศึกษาสูงสุด.....	53
3 ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ การใช้อำนาจของผู้บริหารทั้ง 5 ด้าน.....	54
4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ การใช้อำนาจของผู้บริหารด้านอำนาจการให้รางวัล โดยภาพรวมและรายข้อ.....	55
5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ การใช้อำนาจของผู้บริหารด้านอำนาจการบังคับ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	56
6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ การใช้อำนาจของผู้บริหารด้านอำนาจตามกฎหมาย โดยภาพรวมและรายข้อ.....	57
7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ การใช้อำนาจของผู้บริหารด้านอำนาจอ้างอิง โดยภาพรวมและรายข้อ.....	58
8 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ การใช้อำนาจของผู้บริหารด้านอำนาจความเชี่ยวชาญ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	59
9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของข้าราชการครูเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2.....	60
10 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ ประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านการปรับตัว โดยภาพรวมและรายข้อ.....	61
11 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ ประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยภาพรวมและรายข้อ.....	62
12 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ ประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านการบูรณาการ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	63

ตารางที่	หน้า
13 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความหมายเกี่ยวกับ ประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านการมีจิตมุ่งต่อองค์กร.....	64
14 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหาร กับประสิทธิผลของสถานศึกษา.....	65

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1. กรอบแนวคิดของการวิจัย _____
7
2. ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา _____
9

